

Sygn. akt IV P 2/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 czerwca 2016 roku

Sąd Rejonowy w B. Wydział IV Pracy

w składzie następującym:

Przewodniczący : Sędzia SR B. G.

Protokolant: Wiesława Rudzka

po rozpoznaniu w dniu 2 czerwca 2016 roku w B.

na rozprawie

sprawy z powództwa R. Z. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Hurtownia (...) w B.

przeciwko A. D.

o odszkodowanie

1. **oddala powództwo;**

2. **zasądza od powoda R. Z. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Hurtownia (...) w B. na rzecz pozwanej A. D. kwotę 450,00 zł (czterysta pięćdziesiąt złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

Sygn. akt IV P 2/16

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 22 grudnia 2015 roku, skierowanym przeciwko A. D., powód – R. Z., prowadzący działalność pod nazwą Hurtownia (...) R. Z. w B., wnosił o zasądzenie na jego rzecz od pozwanej kwoty 2.004,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 12.05.2015 roku.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, iż pozwana pracowała w Hurtowni (...) od 27 marca do 12 maja 2015 roku. Praca pozwanej polegała na rozwożeniu samochodem służbowym papierosów i artykułów gospodarstwa domowego do odbiorców. Po pewnym okresie pracy pozwanej, powód zauważył braki artykułów w postaci papierosów i kart telefonicznych. Braki powstały, jego zdaniem, w okresie kiedy pozwana pracowała sama, a druga pracownica korzystała ze zwolnienia lekarskiego.

Powód podnosił, że pozwana miała obowiązek dbałości o powierzone mienie, a w razie braków obowiązek naprawienia szkody.

W odpowiedzi na pozew z dnia 22 stycznia 2015 roku pozwana A. D., reprezentowana przez pełnomocnika, wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Pozwana podnosiła, że pomiędzy nią a powodem nie doszło

do zawarcia umowy o odpowiedzialności materialnej, a przede wszystkim nie nastąpiło w sposób prawidłowy powierzenie jej mienia. Nadto podnosiła, że powód nie wykazał, że poniósł szkodę w wysokości 2.004,00 zł, co jest niezbędną przesłanką odpowiedzialności za mienie powierzone.

W toku procesu strony podtrzymały swoje stanowiska.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. D. była zatrudniona u powoda R. Z.

w Hurtowni (...) w B. w okresie od 28 marca do 12 maja 2015 roku. Pracowała na stanowisku handlowca i zajmowała się rozwożeniem towaru (papierosów) do klientów, wystawianiem faktur, przyjmowaniem dostaw, przygotowywaniem towaru do rozwiezenia, obsługą indywidualnych klientów.

(okoliczności bezsporne)

W hurtowni pracowała M. N., która od 24 kwietnia 2015 roku zachorowała. W czasie jej choroby R. Z. zatrudnił dziewczynę o imieniu G., która przyuczała się do pracy i miała być zatrudniona na miejsce pozwanej. Czynności w hurtowni wykonywał również powód.

(dowód: zeznania powoda R. Z. – k. 27-28 w zw. z k. 29, k. 29; zeznania pozwanej A. D. – k. 28-29 w zw. z k. 29, k. 29)

R. Z. nie zawarł z A. D., ani z żadnym innym pracownikiem, umowy o indywidualnej odpowiedzialności materialnej. Kiedy pozwana rozpoczynała pracę nie była przeprowadzona inwentaryzacja.

Co jakiś czas były prowadzone spisy - inwentaryzacje częściowe, wyrwykowe. Nie odbywały się pełne inwentaryzacje przy zmianie składu osobowego pracowników w hurtowni.

(dowód: zeznania powoda R. Z. – k. 27-28 w zw. z k. 29, k. 29; zeznania pozwanej A. D. – k. 28-29 w zw. z k. 29, k. 29)

Gdy po okresie choroby do pracy wróciła M. N., zażądała przeprowadzenia inwentaryzacji. W dniu 12 maja 2015 roku został sporządzony wyrwykowy, częściowy spis z natury, który obejmował papierosy i karty telefoniczne. Ze spisu wynikał brak towaru na kwotę 668,00 zł. Tym brakiem R. Z. próbował obciążyć A. D., poprzez potrącenie kwoty niedoboru z jej wynagrodzenia. Zarzucał pozwanej kradzież artykułów. A. D. nie zgodziła się z zarzutami powoda, ani potrąceniem kwoty niedoboru z wynagrodzenia i zgłosiła sprawę do Państwowej Inspekcji Pracy.

(dowód: zeznania powoda R. Z. – k. 27-28 w zw. z k. 29, k. 29; zeznania pozwanej A. D. – k. 28-29 w zw. z k. 29, k. 29; arkusz spisu z natury – k. 3; pismo PIP z dnia 29.06.2015 r. – k. 17)

Zgromadzony materiał dowodowy jest wystarczający dla potrzeb wydania rozstrzygnięcia. Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie dowodów zgromadzonych w sprawie, w tym w oparciu o dowody z dokumentów, a także na podstawie zeznań stron: powoda – R. Z. oraz pozwanej A. D..

Ustalając stan faktyczny sprawy Sąd uznał za niewiarygodny spis

z natury złożony przez powoda, bowiem został on podpisany wyłącznie przez powoda, a w skład komisji inwentaryzacyjnej wchodziły jeszcze M. Z.

i pozwana. Nadto spis ten miał charakter wyrwykowy, częściowy, zatem nie może stanowić odzwierciedlenia rzeczywistych braków w hurtowni,

o ile takowe w ogóle miały miejsce.

Natomiast zeznania stron w zakresie niezbędnym do wydania orzeczenia pokrywają się i uzupełniają, dlatego też zasługują na wiarę. Wynika z nich przede wszystkim, że w hurtowni nie było prowadzonych inwentaryzacji przy zmianie składu osobowego. Inwentaryzacji całościowej nie było w czasie, kiedy pozwana rozpoczynała pracę u powoda, prowadzone były wyłącznie spisy wyrwykowe, częściowe.

Sąd Rejonowy - Sąd Pracy zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

W przedmiotowej sprawie powód R. Z. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Hurtownia (...) w B. dochodził od pozwanej A. D. zapłaty kwoty 2.004,00 zł tytułem naprawienia szkody związanej z powstaniem niedoboru na kwotę 668,00 zł. Powód wskazał w pozwie, że swoje roszczenie oparł na normach regulujących odpowiedzialność za mienie powierzone.

Podstawą odpowiedzialności pracownika za szkodę wyrządzoną pracodawcy są przepisy zawarte w Dziale V Kodeksu Pracy – Odpowiedzialność materialna pracowników. Ustawodawca przewidział dwa reżimy odpowiedzialności pracownika – za szkodę wyrządzoną pracodawcy – Rozdział I i za mienie powierzone pracownikowi – Rozdział II.

Podstawową zasadą tych regulacji jest to, że szkoda ma być wyrządzona przez pracownika jego pracodawcy. Pracownik odpowiada za szkodę wyrządzoną pracodawcy wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków pracowniczych ze swej winy. Przesłankami odpowiedzialności są więc: niewykonanie (nienależyte) wykonanie obowiązków pracowniczych zawinione przez pracownika, szkoda i związek przyczynowy pomiędzy szkodą, a zawinionym niewykonaniem (nienależytym wykonaniem) obowiązków pracowniczych (art. 114 kp). Te zasady odpowiedzialności mają zastosowanie w przypadku zaistnienia szkody u pracodawcy w sytuacji, gdy pracownik jest obowiązany dbać o mienie pracodawcy i używać go zgodnie z przeznaczeniem.

Natomiast odpowiedzialność pracownika za mienie powierzone pracownikowi do zwrotu lub wyliczenia została uregulowana na zasadach określonych przepisami art. 124 i nast. k.p.

Zgodnie z przepisem art. 124 kp pracownik, któremu powierzono z obowiązkiem zwrotu albo do wyliczenia się pieniądze (§ 1 pkt 1) lub towary (§ 2), odpowiada w pełnej wysokości za szkodę powstałą w tym mieniu. Przepis § 3 art. 124 kp wprowadza domniemanie odpowiedzialności pracownika. Pracodawcę obciąża bowiem dowód tylko dwóch okoliczności: prawidłowego powierzenia mienia oraz nie rozliczenia się z niego przez pracownika, czyli szkody i jej wysokości. Odpowiedzialność oparta jest na winie pracownika polegającej na nienależytej pieczy nad powierzonym mu mieniem i opiera się na domniemaniu, że szkoda powstała z przyczyn, za które pracownik odpowiada. Chcąc uwolnić się od odpowiedzialności pracownik musi wykazać, czyli udowodnić, że szkoda powstała z przyczyn od niego niezależnych, w szczególności wskutek niezapewnienia przez pracodawcę warunków umożliwiających zabezpieczenie powierzonego mienia.

Podstawową przesłankę odpowiedzialności pracownika w tej mierze stanowi prawidłowe powierzenie mienia pracownikowi. Z powyższego wynika, iż na stronie powodowej spoczywał obowiązek wykazania, iż prawidłowo powierzyła mienie pozwanej oraz ciężar udowodnienia szkody w mieniu powierzonym i jej wysokość. Warunkiem odpowiedzialności pracownika jest bowiem prawidłowe przekazanie mienia remanentem początkowym. Prawidłowe powierzenie mienia istnieje tylko wówczas, gdy nastąpi oddanie go pracownikowi w okolicznościach umożliwiających mu w dniu powierzenia zwrot albo wyliczenie się z niego. Dla powierzenia mienia niezbędne jest jego faktyczne powierzenie. Wadliwe pierwotne powierzenie mienia nie wyklucza możliwości późniejszego prawidłowego powierzenia mienia w trakcie trwania łączącego strony stosunku pracy, np. przy kolejnym remanencie (zob. Kodeks pracy Komentarz pod redakcją W. Muszalskiego, wydanie 4, Warszawa 2004, s. 388 i 399). Powierzenie mienia do wyliczenia jako reguła następuje w drodze remanentu. Obowiązek przeprowadzenia remanentu początkowego powierzającego mienie pracownikowi oraz końcowego dla dokonania rozliczenia ciąży na pracodawcy. Inwentaryzacja musi być sporządzona na podstawie spisu z natury na podstawie stanu faktycznego. Obowiązkiem pracodawcy jest należyte wykonanie spisu.

Zgodnie z poglądem zawartym w wyroku Sądu Apelacyjnego

w K. IIIAPr 82/94 OSA 1997/78/22/78, prawidłowe powierzenie mienia to takie, które dla przejmującego ustala stan zerowy, czyli punkt wyjścia w kierunku późniejszych rozliczeń, bowiem inwentaryzacja początkowa i końcowa dają możliwość wyliczenia ewentualnego niedoboru w mieniu.

Odnosząc powyższe rozważania do przedmiotowej sprawy wskazać należy w pierwszej kolejności, iż pomiędzy stronami nie doszło do zawarcia umowy indywidualnej odpowiedzialności materialnej za powierzone mienie. Nie sporządzono żadnego protokołu zdawczo-odbiorczego ani inwentaryzacyjnego. W ocenie Sądu nie doszło do prawidłowego powierzenia mienia pozwanej. W momencie podjęcia przez nią pracy nie została przeprowadzona inwentaryzacja początkowa. Prawidłowo przeprowadzonej inwentaryzacji nie było przez cały okres zatrudniania pozwanej. Odbywały się tylko wyrywkowe, częściowe spisy artykułów, przy czym zmieniały się osoby mające pełny dostęp do artykułów w hurtowni.

Powód R. Z. powołuje się w przedmiotowej sprawie na spis z natury, który wskazuje, że w wyniku inwentaryzacji kontrolnej ujawniono braki w postaci trzech pakietów papierosów i kart telefonicznych P. 5 i O. 30 oraz nadwyżkę kart O. 5. Łącznie w spisie stwierdzono braki na kwotę 668,00 zł. Jak wcześniej wskazano Sąd uznał ten spis za niewiarygodny.

W ocenie Sądu powyższe okoliczności związane z ustaleniem niedoboru wskazują jednoznacznie, że powód nie udowodnił także, iż poniósł szkodę w wysokości 2.004,00 zł. Wręcz absurdalne są jego twierdzenia, że w przypadku niedoboru, kwota obciążająca pracownika ulega potrojeniu.

Zdaniem Sądu nie doszło ani do prawidłowego powierzenia mienia pozwanej, ani też powód nie udowodnił faktu poniesienia szkody i jej wysokości. Oznacza to, że R. Z. nie udowodnił dwóch podstawowych okoliczności, które mogłyby skutkować odpowiedzialnością pracownika za mienie powierzone. Jak wynika z wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 28.06.2013 roku, III APa 13/13 (opubl.: LEX nr 1339365) dowód prawidłowego powierzenia mienia oraz nierozliczenia się z niego przez pracownika obciąża pracodawcę. Z obowiązku wykazania faktu nierozliczenia się przez pracownika wynika konieczność wykazania przez pracodawcę wysokości szkody.

Reasumując, w przedmiotowej sprawie nie zostały spełnione warunki niezbędne do zastosowania wobec pozwanej A. D. sankcji z tytułu odpowiedzialności materialnej za powierzone mienie.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd na podstawie art. 124 § 1 i 2 kp oddalił powództwo jako nieuzasadnione.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 kpc, wyrażającego zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. Wysokość kosztów Sąd ustalił na podstawie przepisów § 11 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U.2013.490 ze zm.).